

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ 1) ศึกษาการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 2) ศึกษาการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 จำนวน 126 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสื่อสารและด้านการสร้างความไว้วางใจ

2. การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมทุกงานอยู่ในระดับมากทุกงาน เรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ งานประชาสัมพันธ์ งานอาคารสถานที่และงานกิจการนักเรียน

3. การทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับค่อนข้างสูง โดยตัวแปรการทำงานเป็นทีมสามารถกำหนดความแปรปรวนในค่าของตัวแปรการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา ได้ประมาณร้อยละ 67

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ซึ่งผลการวิจัยที่ได้ มีประเด็นที่น่าสนใจที่ควรนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการสื่อสาร และด้านการสร้างความไว้วางใจ ซึ่งสอดคล้องกับทรวงวุฒิ ทาระสา (2549, หน้า 62) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีมของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ รัชนิกร สมทรัพย์ (2550, หน้า 75) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การทำงานเป็นทีม ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ได้รับรางวัลพระราชทาน ประจำปีการศึกษา 2547-2548 ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การทำงานเป็นทีมของผู้บริหารและครูในโรงเรียน ที่ได้รับรางวัลพระราชทานประจำปีการศึกษา 2547-2548 ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยรวมมีระดับการทำงานเป็นทีมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประพันธ์ คำสามารถ (2553, หน้า 100) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาการทำงานเป็นทีมของบุคลากรในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า มีการทำงานเป็นทีมในโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน

เนื่องจากสถานศึกษาเปิดโอกาสให้บุคลากรหรือทีมงานร่วมมือร่วมใจกันทำงานอย่างใกล้ชิด เห็นความสำคัญของการทำงานเป็นทีม มีการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการทำงานทุกคน ส่งผลทำให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงทำให้ผลการวิจัย การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติมากในทุกด้าน ทั้ง 4 ด้าน

2. การบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 งาน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ดังนี้ งานประชาสัมพันธ์ งานอาคารสถานที่ และงานกิจการนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ ทองแดง มาดิษฐ์ (2547, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการบริหารงานทั่วไปในการเป็นนิโคคผลของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ นิเวศน์ อรรคพงษ์ (2548, หน้า 36-37) ได้ทำการวิจัย เรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ร้อยเอ็ด เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานด้านการบริหารงานทั่วไป ในสถานศึกษาชั้น พื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหาร สถานศึกษา และครูธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เนื่องจากสถานศึกษาจะต้องมีการบริหาร จัดการควบคุม ดูแลเกี่ยวกับอาคาร ห้องเรียน เพื่ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ การติดต่อสื่อสาร ระหว่างสถานศึกษาหรือองค์การกับประชาชน เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชนหรือบุคคลทุก ๆ กลุ่ม ที่ต้องติดต่อด้วย ทั้งภายในและภายนอก รวมไปถึงงานบริการและส่งเสริมการเรียนของนักเรียน ให้นักเรียนทุกคน มีประสิทธิภาพ มีความสามารถ และมีความประพฤติที่ดีงาม โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน การควบคุมและติดตาม และประเมินผล ส่งผลทำให้การบริหารงานทั่วไปมีประสิทธิภาพ ทำให้ ผลการวิจัยการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีการปฏิบัติมากในทุงาน ทั้ง 3 งาน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน อย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกระดับค่อนข้างสูง เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้และสอดคล้องกับ อภิชาติ ไตรกิเลน (2550, หน้า 203) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพ การทำงานเป็นทีมในโรงเรียน ที่ส่งผลต่อการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการทำงานเป็นทีม กับ ประสิทธิภาพการบริหารงานทั่วไปในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยภาพรวมสัมพันธ์กันในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ วรกิตต์ ศรี อ่ำอ่วม (2547, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการทำงานเป็นทีมของบุคลากรกับ การปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบึงกุ่ม กรุงเทพมหานคร พบว่าการ ทำงานเป็นทีม โดยภาพรวมมีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การทำงานเป็นทีม มีมากทุกด้าน สอดคล้องกับ สิริรัตน์ แก้วสมบัติ (2553, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็น ทีมของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่า การ ทำงานเป็นทีมของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า การทำงานเป็นทีมของครูมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิผลของ โรงเรียนทุกด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับอำนาจ มีสมทรัพย์ (2553, บทคัดย่อ) ได้ ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า การทำงานเป็นทีมมี ความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา

พระนครศรีอยุธยา เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดย มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ระดับค่อนข้างสูง

เนื่องจากในการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมด้วยกันอย่างเต็มความสามารถ ช่วยเหลือและสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการปรึกษาหารือร่วมกัน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันอย่างเปิดเผยและเป็นกันเอง มีความไว้วางใจ เชื่อใจกัน และร่วมกันกำหนดเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางให้ทุกคนปฏิบัติงานไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน และเป้าหมายที่กำหนดขึ้นนั้นจะต้องเป็นเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นที่ยอมรับของสมาชิกทุกคน ส่งผลทำให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จึงทำให้ผลการวิจัยการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัย มีข้อเสนอแนะทั่วไปดังนี้

1. การทำงานเป็นทีม

1.1 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนต้องสร้างความไว้วางใจกัน โดยยอมรับคำชี้แนะ ความรู้ความสามารถของกันและกัน

1.2 สถานศึกษา ควรกำหนดให้มีโครงการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน โดยการจัดทัศนศึกษา และดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน อย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง ลงในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความไว้วางใจในการทำงานเป็นทีมร่วมกันระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน

2. การบริหารงานทั่วไป

2.1 ผู้บริหาร ควรมีการติดตามประเมินผลและสรุปผลงานวิทยากรนักเรียนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านงานกิจการนักเรียน ในข้อดังกล่าวยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเรื่องอื่นๆ

2.2 สถานศึกษา ควรกำหนดให้มีโครงการนิเทศภายใน เน้นกิจกรรมนิเทศ ติดตามประเมินผลและสรุปผลงานวิทยากรนักเรียนอย่างต่อเนื่องในแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน

2.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ควรกำหนดนโยบายให้ทุกโรงเรียน มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและสรุปผลงานวิทยากรเรียนอย่างต่อเนื่อง และรายงานทุก ๆ สิ้นปีการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการบริหารงานทั่วไป ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการทำงานเป็นทีมและการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1